

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

vyšší úroveň obtížnosti

CJMVD11C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 100 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje 47 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

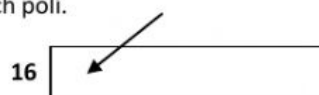
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvete pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete čitelně do vyznačených bílých polí.

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědi rozlišujte velká a malá písmena.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Modla chrání svou zemi před nájedzy dobyvatel a každý, kdo překročí její hranici s mečem v ruce, je odsouzen k záhubě. Svatyně patří silné bráhmanské kastě, nejbohatší v celé Indii.

(B. Akunin, *Leviatan*)

2 body

1 Které z následujících slov je v daném kontextu skloňováno chybně?

- A) kasta
- B) nájezd
- C) hranice
- D) dobyvatel

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–3

Organizm (-:

Já to mám stejný jako Romeo. Zamčený kovový dveře a na nich takovej jako reliéf. Koupelna vypadá jako někde v hotelu. Na policičce pod zrcadlem je mejdlo, sprchovej gel a šampón. To všechno ve firemním balení, na kterým je vždycky stejnej divnej znak – takový ozubený kolečko. Kde jsi ty, Louskáčku?

Nutscracker

Taky v takovém pokoji. Řekl bych, že ty dveře jsou odlité z bronzu. Organisme, ale to na tom mýdle nebude pastorek, spíš hvězdička. Vypadá jako symbol, co se jím označují poznámky pod čarou. Je to dokonce i na toaletním papíru, na každém listu zvlášť.

Romeo-y-Cohiba

Jsme všichni ve stejném hotelu. Zkusím zaklepat na zeď... Slyšeli jste něco?

Organizm (-:

Ne.

(Vzhledem k povaze úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

2 Jakým způsobem nejspíše probíhá komunikace mezi postavami?

- A) jako rozhovor přes zeď
- B) pevnou telefonní linkou
- C) rozhovorem z očí do očí
- D) prostřednictvím počítače

2 body

3 Jaký je nejspíše význam slova *pastorek* v Louskáčkově promluvě?

- A) sprchový gel
- B) ozubené kolečko
- C) bronzová hvězda
- D) poznámka pod čarou

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 4–5

V rozmezí deseti až dvaceti minut poté, co Duponte vyslechl všechna fakta, která mu onen důstojník předal, případ vyřešil. Zesnulého otrávila madame Lafarge posledním chodem večeře. Z vraždy byla usvědčená, ale soucitná porota ji nakonec ušetřila trestu smrti.

(M. Pearl, Přízrak Edgara Allana Poea)

2 body

4 Který z následujících úryvků předchází výchozímu textu?

- A) Pařížská policie se opakovaně a neúspěšně snažila případ vyřešit. Nakonec jeden z důstojníků přizval na pomoc mladičkého koncipienta Duponta, který překládal výpověď španělského návštěvníka, jenž v případě figuroval jako svědek (ačkoli, jak se ukázalo, bylo jeho svědectví naprosto bezcenné).
- B) Jednou večer, když jsem se vracel z další z mnoha návštěv u Duponta, jsem minul skupinku policejních důstojníků, kteří seděli u stolků před přeplněnou kavárnou a jedli zmrzlinu. Všichni měli na sobě majestátní a působivou modrou uniformu, kníry a do špičky zastřiženou bradku.
- C) Mé přesvědčení, že se mi podařilo najít toho pravého, ještě posílilo náhodné setkání s jistým vzdělaným Francouzem, který od svržení krále Ludvíka Filipa pobýval v Americe jako člen nového francouzského republikánského diplomatického sboru. Tušíte jistě, že to byl již zmiňovaný Henri Montor.
- D) Zpráva o úspěchu Auguste Duponta se rychle rozkřikla. Vláda, policie i prostí občané Paříže ho začali vyhledávat a žádat o radu při řešení dalších a dalších případů. Jak jsem k nemalému spokojení zjistil, Auguste Duponte se proslavil o několik let dříve, než v roce 1841 v jednom americkém časopise vyšla Poeova povídka *Vraždy v ulici Morgue*.

2 body

5 Která z následujících možností nejlépe vystihuje úsek výchozího textu *Zesnulého otrávila madame Lafarge*?

- A) vypravěčova hypotéza
- B) názor autora M. Pearl
- C) Dupontovo řešení vraždy
- D) teorie policejního vyšetřovatele

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Musím co nejdříve informovat personál obory, aby se mu podařilo zbavit jelena jeho trápení, vždyť i jen samotná chůze s touhle parádou je obtížná.

(z tisku)

2 body

6 Která z následujících úprav výchozího textu je nejvhodnější?

- A) Musím co nejdříve informovat personál obory, aby zbavil jelena jeho trápení, vždyť i jen samotná chůze s touhle parádou je obtížná.
- B) Musím co nejdříve informovat personál obory, aby zbavily jelena jeho trápení, vždyť i jen samotná chůze s touhle parádou je obtížná.
- C) Musím co nejdříve informovat personál obory, ať se mu podaří zbavit jelena trápení, vždyť i jen samotná chůze s touhle parádou je obtížná.
- D) Musím co nejdříve informovat personál obory, jestli se jim podařilo zbavit jelena jeho trápení, vždyť i jen samotná chůze s touhle parádou je obtížná.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Aby se pokryly veškeré energetické potřeby Země, stačilo by z vesmíru přivést 100 tun helia-3. K dobytí jedné tuny vzácného izotopu je potřeba odkrýt 20 000 kilometrů čtverečních měsíční půdy do hloubky tří metrů.

(z tisku, upraveno)

2 body

7 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba?

- A) stačilo by z vesmíru přivést
- B) veškeré energetické potřeby Země
- C) dobytí jedné tuny vzácného izotopu
- D) 20 000 kilometrů čtverečních měsíční půdy

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

Při nákupu nad 1000 Kč po slevě dárek zdarma.

(reklamní leták)

2 body

8 Napište slovo, které je ve výchozím textu nadbytečné:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9–11

Vstoupil jsem do dveří a odevzdal úředníkovi obsílku.

„Roubíček Josef,“ četl pomalu, „sedněte si.“

Musil jsem odpovídat na otázky a úředník diktoval odpovědi písaře, byl to dlouhý výslech a zdálo se, že formuláře nikdy neskončí, pojednou jsem však přestal pociťovat strach a chtělo se mi smát takové marnotratné námaze, kterou je plýtváno na jakéhosi Josefa Roubíčka, o kterého se nikdy nikdo nestaral. Je nyní důležitý, až příliš důležitý, chtějí o něm vědět každou maličkost, měří ho a váží, vytahují na světlo jeho minulost.

„Tak jsme hotovi,“ řekl úředník, „zítra přijedete v 9.50 do Střešovic – přesně na vteřinku.“

(J. Weil, Život s hvězdou)

2 body

9 Napište počet postav vystupujících ve výchozím textu:

2 body

10 Z jakého důvodu přestane postava vyslýchaného pociťovat strach?

- A) Protože musí odpovídat na mnoho otázek.
- B) Protože nezná Josefa Roubíčka, na něhož je tázána.
- C) Protože rozhovor považuje za nesmyslný a zbytečný.
- D) Protože se cítí důležitě, neboť zná minulost Josefa Roubíčka.

2 body

11 Který z následujících způsobů promluvy se v textu nevyskytuje?

- A) vnitřní monolog jedné z postav
- B) promluva vypravěče v ich-formě
- C) přímá a značená promluva jedné z postav
- D) vypravěčem zprostředkovaná promluva postavy

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Vyběhla bříza běličká,
jak ze stáda ta kozička,
vyběhla z lesa na pokraj,
že prý už táhne jara báj.

Vyběhla jako panenka,
tak hebká a tak do tenka,
že až to lesem projelo
a vše se touhou zachvělo.

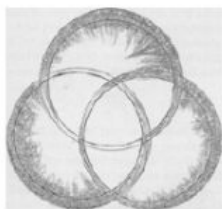
(V. Hálek, Z přírody)

2 body

12 Která z následujících básnických forem nejspíše odpovídá povaze výchozího textu?

- A) píseň
- B) elegie
- C) balada
- D) epigram

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 13

(M. Urban, Santiniho jazyk)

2 body

13 Který z následujících úryvků odpovídá výchozímu obrázku?

- A) Rozbalil jsem našestkrát přeložený lístek. Byla v něm kresbička, geometrický obrazec, tvar, který jsem neuměl pojmenovat. Skládal se z osmi kružnic, kolem kterých, kdyby se s tím chtěl někdo mořit, by se dal opsat rovnoramenný trojúhelník. Vlastně kulatý trojúhelník samy tvořily, propojené tak, že v jeho vrcholech byly plné, zatímco po stěnách se každá protínala se svým sousedem a uprostřed se protínaly úplně všechny. Celkem těch polí, oddělených čarami kružnic, bylo osm. Zíral jsem na ten útvar a nemohl odtrhnout oči od jeho středu – právě tohle pole, kde každou kružnici zastupoval dokonalý podíl, samo tvořilo osmiúhelník. Zvláštní byl v tom, že měl zakulacené stěny. A už jsem ho někde zahlédl.
- B) Rozbalil jsem našestkrát přeložený lístek. Byla v něm kresbička, geometrický obrazec, tvar, který jsem neuměl pojmenovat. Skládal se z několika kružnic, kolem kterých, kdyby se s tím chtěl někdo mořit, by se dal opsat trojúhelník. Vlastně kulatý trojúhelník samy tvořily, propojené tak, že v jeho vrcholech byly prázdné, zatímco po stěnách se všechny protínaly se svým sousedem a uprostřed se protínaly všechny ostatní. Celkem těch polí, oddělených čarami kružnic, bylo dost. Zíral jsem na ten útvar a nemohl odtrhnout oči od jeho středu – právě tohle pole, kde každou kružnici zastupoval dokonalý podíl, samo tvořilo několikaúhelník. Zvláštní byl v tom, že měl zakulacené stěny. A už jsem ho někde zahlédl.
- C) Rozbalil jsem našestkrát přeložený lístek. Byla v něm kresbička, geometrický obrazec, tvar, který jsem neuměl pojmenovat. Skládal se z neúplných kružnic, kolem kterých, kdyby se s tím chtěl někdo mořit, by se dal opsat docela pravidelný trojúhelník. Vlastně kulatý trojúhelník samy tvořily, propojené tak, že v jeho vrcholech byly skoro prázdné, zatímco po stěnách se každá skoro protínala se svým sousedem a uprostřed se skoro protínaly všechny kružnice. Celkem těch polí, oddělených čarami kružnic, bylo mezi třemi a devíti. Zíral jsem na ten útvar a nemohl odtrhnout oči od jeho středu – právě tohle pole, kde každou kružnici zastupoval dokonalý podíl, samo tvořilo trojúhelník. Zvláštní byl v tom, že měl zakulacené stěny. A už jsem ho někde zahlédl.
- D) Rozbalil jsem našestkrát přeložený lístek. Byla v něm kresbička, geometrický obrazec, tvar, který jsem neuměl pojmenovat. Skládal se ze tří kružnic, kolem kterých, kdyby se s tím chtěl někdo mořit, by se dal opsat rovnostranný trojúhelník. Vlastně kulatý trojúhelník samy tvořily, propojené tak, že v jeho vrcholech byly prázdné, zatímco po stěnách se každá protínala se svým sousedem a uprostřed se protínaly všechny tři. Celkem těch polí, oddělených čarami kružnic, bylo sedm. Zíral jsem na ten útvar a nemohl odtrhnout oči od jeho středu – právě tohle pole, kde každou kružnici zastupoval dokonalý podíl, samo tvořilo trojúhelník. Zvláštní byl v tom, že měl zakulacené stěny. A už jsem ho někde zahlédl.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 14–15

Jiřího Wolkra, Jiřího Mahena a Kostu Biebla miloval, nesmírně si vážil a obdivoval S. K. Neumanna a Vladislava Vančuru, pokud si vzpomínám, vždy velmi pěkně mluvil o J. Horovi, J. Seifertovi, A. Hoffmeisterovi, E. F. Burianovi, F. Halasovi, Vl. Holanovi, K. Konrádovi, J. Taufrovi, J. Trnkovi, J. Ježkovi, J. Werichovi, s respektem se vyjadřoval o Juliovi Fučíkovi a L. Štollovi. Samozřejmě, že je to fragment jmen, který mi uvízl v paměti.

(OBRYŠ – kmen 33/2008)

- 14 Na kterého z následujících spisovatelů nejspíše vzpomíná autor výchozího textu?** **2 body**
- A) Čep
 - B) Nezval
 - C) Durych
 - D) Zahradníček
- 15 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje spřažení vazeb?** **2 body**
- A) je to fragment jmen, který mi uvízl v paměti
 - B) pokud si vzpomínám, vždy velmi pěkně mluvil
 - C) s respektem se vyjadřoval o Juliovi Fučíkovi a L. Štollovi
 - D) nesmírně si vážil a obdivoval S. K. Neumanna a Vladislava Vančuru

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 16–17

Korektury¹ mi chodí každý druhý den, a kdybych se tomu poddala, asi by ~~to~~ to dost sklíčilo. Najednou mi to připadá řídké a nanicovaté. Slova nedělají na stránce skoro žádný dojem. Nejspíš se dozvím, že jsem napsala roztomilou fantazii, ale bez spojitosti se skutečným životem. Dá se to poznat? Nicméně příroda mi laskavě dopřává iluzi, že užuž napíšu něco opravdu dobrého. Něco bohatého a hlubokého, bude to plynulé, pevné, a přitom zářivé jako diamanty.

Dokončila jsem recenzi *Odyssea* a myslím, že ten román je mimo. Má svým způsobem ducha, ale jakoby navařeného ze zkažené vody. Ta kniha je nejasná. Nemastná neslaná, a přitom pompézní. Je nedovzdělaná, a nejen v tom zřejmém smyslu, ale i ve smyslu literárním. Podle mého prvotřídní spisovatel si až příliš váží psaní, než aby psal tak složitě, lekal čtenáře, předváděl akrobatické kousky. Celou dobu mi to připomínalo nějakého neotrkaného kluka z internátní školy, který je sice chytrý a leccos by dokázal, ale natolik se vcítuje do svého já a je natolik sobec, že ztratí hlavu a chová se přemrštěně, manýristicky, někdy je k popukání, někdy nesvůj, hodní lidé ho litují, ty přísné jednoduše rozčiluje. Člověk pak doufá, že z toho vyroste, ale jelikož je Joyceovi čtyřicet, tak asi těžko. Nečetla jsem to pečlivě, navíc jen jednou. Je to nesrozumitelné, takže jsem nepochybně případné přednosti pominula víc, než by bylo spravedlivé. Mám pocit, jako by člověka zkropily myriády maličkých kulek, jenže nedostane tu jednu smrtelnou ránu rovnou do obličeje – jako třeba od Tolstého. Ale je naprosto absurdní ho srovnávat s Tolstým.

¹ Jákobova pokoje

(V. Woolfová, *Deníky*)

2 body

- 16 Která z následujících možností nejlépe vystihuje vztah mezi částmi výchozího textu *nemastná neslaná a pompézní*?

- A) gradace
- B) kontrast
- C) analogie
- D) parafráze

max. 3 body

- 17 Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda je názorem autorky (N), či tvrzením o faktu (T):

	N	T
17.1 navíc jen jednou	☐	☐
17.2 ten román je mimo	☐	☐
17.3 a přitom pompézní	☐	☐
17.4 než aby psal tak složitě	☐	☐

- max. 3 body**
- 18 Rozhodněte o interpunkci v každém z následujících souvětí, zda je v souladu s kodifikovanou normou (ANO), či nikoli (NE):**
	A	N
18.1 Aniž bychom o sponzorské dary někoho žádali, několik hodnotných cen ze sortimentu výpočetní techniky, se sešlo a mohli jsme soutěžící po zásluze odměnit.	☐	☐
18.2 Jak v hotelu na náměstí, tak v ubytovně u nádraží, nám nabízeli na celých čtrnáct dní jen několik pokojů, museli jsme tedy zahraniční studenty umístit do rodin žáků naší školy.	☐	☐
18.3 V opuštěné loděnici, kousek od místa, kde se Ludvík s Karolínou setkali poprvé, se později odehrála tajná schůzka dvou neznámých osob, a ta děj příběhu ještě hodně zkomplikovala.	☐	☐
18.4 V rozporu se skutečností muž u soudu tvrdil, že neznal ani příbuznou své ženy, ani další zapojené osoby, údajně kolem místa činu jen náhodně procházel.	☐	☐
-

- max. 3 body**
- 19 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána v souladu s kodifikovanou normou (ANO), či nikoli (NE):**
	A	N
19.1 Mezi zlevněnými výrobky se objevily praktické bytové doplňky, ale i naprosté zbytečnosti.	☐	☐
19.2 Podle výpočtů doporučené stavební firmy bychom se měli příští měsíce výrazně uzkromnit.	☐	☐
19.3 Příště nebuď tak roztržitá a vzpomeň si, co nám před odjezdem radili Kamilovy rodiče.	☐	☐
19.4 Samými rozpaky nevěděl, jak zaměstnat ruce, tak je zanořil hluboko do děravých kapes.	☐	☐
-

- max. 3 body**
- 20 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána v souladu s kodifikovanou normou (ANO), či nikoli (NE):**
	A	N
20.1 Idaho je Federální stát na severozápadě USA a má 1 293 953 obyvatel.	☐	☐
20.2 Už poměrně dlouho otřásá turecká telenovela Blízkovýchodní společnosti.	☐	☐
20.3 V Dánském království zaplatíte eurem pouze ve výjimečných případech.	☐	☐
20.4 Většina mladých Maďarů souhlasila se vstupem do Evropské unie.	☐	☐